

ASEMAKAAVAN MUUTOS ABRAHAMINRANNASTA HERNEVALKAMAAN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (AKL 63 §)
13.1.2025

1. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijoittuu Ääneniemen koillispuolelle kytkeytyen pohjoisosastaan rakennettuun pientalo-asutukseen. Suunnittelualue rajautuu *Keitele* -järven rantaan Ääneniemen pohjoiskärjestä Hernevalkamaan asti. Suunnittelualue on yhtä asuinkiinteistöä lukuun ottamatta rakentamatonta aluetta ja kooltaan noin 26 ha.

Suunnittelualueen sijainti on esitetty etusivulla. Rajaus voi täsmentyä suunnittelun edetessä.

2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Asemakaavan muutoksella tarkastellaan uudelleen Ääneniemen koillisrannan katuverkkoa ja ranta-alueelle sijoittuvia rakentamisen korttelialueita. Alueelle pyritään muodostamaan kokonaisuus, jolla kaupungin keskustan läheisyydessä olevia alueita voitaisiin hyödyntää laadukkaaseen asumiseen kunnallistekniikan rakentamiskustannusten kannalta taloudellisemmalla ja tehokkaalla tavalla. Alueen aiempi asemakaavaratkaisu ei ole lähtenyt toteutumaan muun muassa yhdyskuntarakentamisen suurten kustannusten vuoksi. Kysyntää rantarakentamiselle Äänekosken keskustan läheisillä rannoilla kuitenkin on ollut. Kaavahankkeella pyritään löytämään ratkaisu, jossa rantarakentamista voitaisiin nykyistä ratkaisua edullisemmin toteuttaa alueen muut arvot huomioiden.

3. SUUNNITTELUTILANNE

3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista suunnittelujärjestelmää. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018 ja saanut lainvoiman 28.1.2020. Koko Keski-Suomi on maakuntakaavassa osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Lisäksi koko Äänekosken ja Suolahden taajama-alueet sijoittuvat kulttuuriympäristön vetovoima-alueelle. Suunnittelualueen kohdalle ei ole osoitettu muita maakuntakaavatasoisia merkintöjä. Suunnittelualue rajautuu seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama -merkinnällä osoitettuihin alueisiin (ruskea ruudukko).

Kuva 1. Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta, sijainti osoitettu punaisella nuolella.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen loppuvuodesta 2020. Päivitys koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaava päivitetään Keski-Suomen liiton rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 kaavaehdotuksen, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on kuulutettu voimaan 19.3.2024. Suunnittelualueen osalta ratkaisussa ei esitetty muutoksia vuonna 2017 hyväksytyyn maakuntakaavaan nähden.

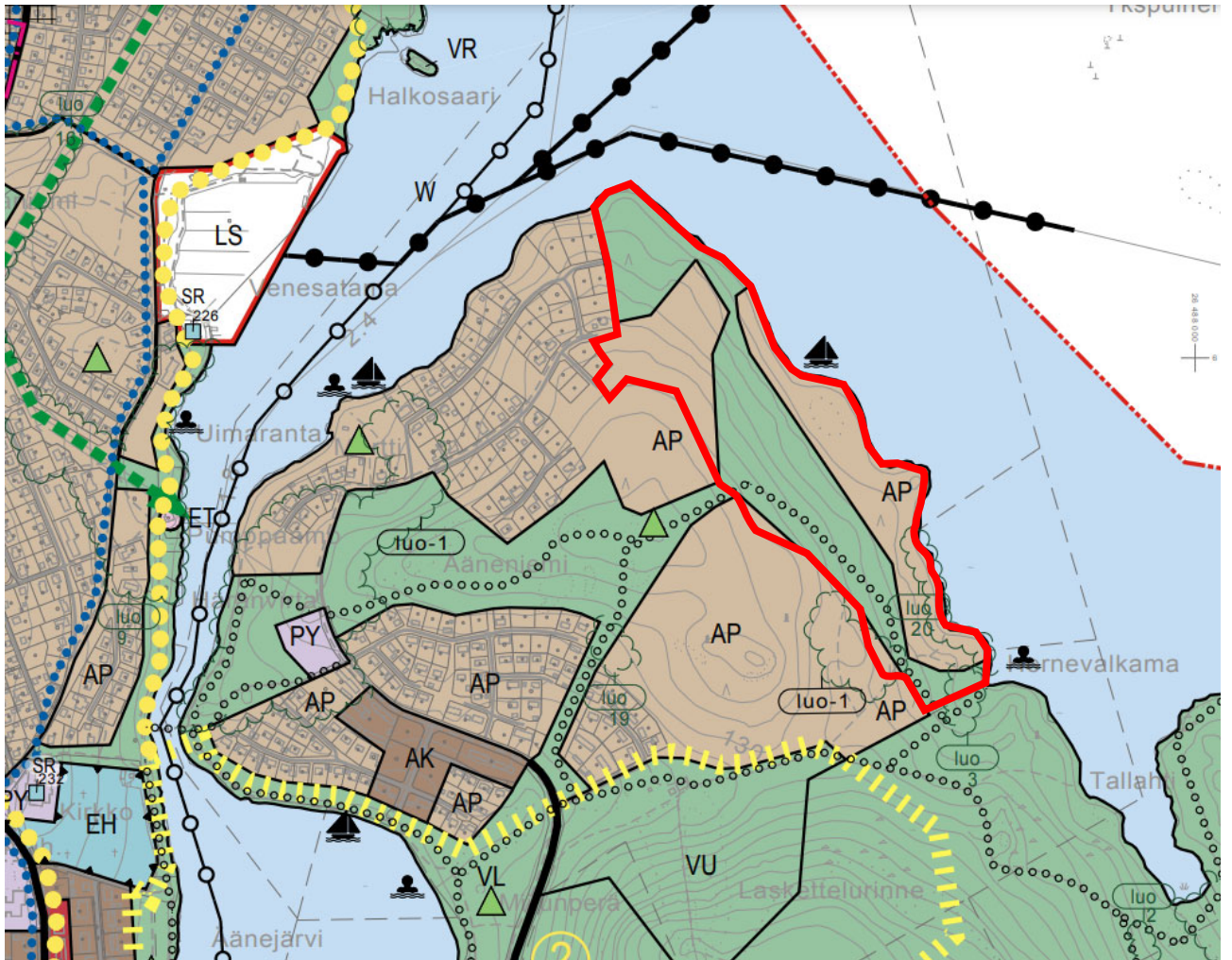
3.3. Yleiskaava

Alueella on voimassa Äänekoski 2030 osayleiskaava, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017. Osayleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu lähivirkistysaluetta (VL) ja pientalovaltaiseksi asuntoaluetta, joka on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi (AP). AP- ja VL-merkintöjen rajaukset osayleiskaavassa vastaavat samanaikaisesti valmistelussa olleen asemakaavahankkeen *Ääneniemen koillisrannan asemakaava ja asemakaavan muutos* yhteydessä tehtyjä ratkaisuja.

Hieman suunnittelualueen keskivaiheilta pohjoiseen ja rantaan on osoitettu varaus venesatamalle tai venevalkamalle. Lisäksi noin suunnittelualueen puolesta välistä kaakkoon on merkitty kulkeväksi ulkoilureitti (palloketju). Reitti jatkuu suunnittelualueen ulkopuolelle länteen ja eteläpäädytään vastaavasti jatkaa mutkien kautta kauemmas kaakkoon ja itään kohti Kovalanniemeä.

Eteläpäätyyn suunnittelualuetta on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo, luo-1). Luo-1 -alueella *puusto tulee säilyttää tai hoitaa niin, että liito-oravan pesimäpuut ja niitä suojaavat puut sekä ravinnonhankinnan kannalta riittävä puusto säilytetään*. Muilla luo-merkinnöin osoitetuilla alueilla sijaitsevat kaavan luontokohteet *Hernevalkaman lehto* ja *Koillisrannan rantamännyt*.

Kuva 2. Ote Äänekoski 2030 osayleiskaavasta. Suunnittelualue on rajattu punaisella.

3.4. Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2016, *Ääneniemen koillisrannan asemakaava ja asemakaavan muutos*.

Suunnittelualueelle on osoitettu asuinpienalojen ja erillispientalojen korttelialueita (AP, AO), lähivirkistysaluetta (VL, VL-1) ja katualueita. Suunnittelualueen eteläosaan sijoittuvat VL-1-alueet ovat liito-oravan lisääntymis- ja levähdysaluetta, jolla metsiä saa käsitellä vain harvennushakkuuna siten, että liito-oravan pesäpuut ja niitä suojaavat puut, mahdolliset ravintopuut sekä liikkumisen kannalta riittävä puusto säilytetään. Ranta-alueelle on osoitettu mm. ohjeellisia uimaranta-alueita, venevalkama ja näköalapaikka. Rakennusoikeuksia on osoitettu sekä kerrosaloin että tehokkuusluvin.

Kuva 3. Ote ajantasa-asemakaavasta. Suunnittelualue on rajattu punaisella.

3.5. Muut selvitykset ja suunnitelmat

Aiemmat selvitykset ja suunnitelmat

- Hiskinmäen asemakaava-alueen liito-oravaselvitys, Ramboll 2020
- Äänekosken asemakaava-alueen hulevesiselvitys, Ramboll 2020
- Asemakaavan luontoselvitys, Ääneniemen koillisrannan asemakaava, Tmi Pohjanmaan luontotieto 2014
- Ääneniemen koillisrannan asemakaava ja asemakaavan muutos, Liite 7, Valuma-alueet ja -suunnat
- Äänekoski 2030 osayleiskaavan lähtöaineisto
- Äänekosken ja Suolahden taajamien laajennusalueiden luontoselvitys, Skoy 2006
- Taajamien Laajennusalueiden maisemaselvitys 2006, Äänekosken kaupunki, A-K Aalto
- Äänekosken Rakennyleiskaavan 2016 luontoselvitys, Skoy 2006
- Rakennyleiskaava Äänekoski 2016 Maisemaselvitys, Anna-Kaisa Aalto 2006
- Uuden Äänekosken rakennusinventointi 2006, Keski-Suomen museo/ J. Väisänen
- Ääneniemen Mörtin ja Myllyrinteen-Kannelsuon asemakaavoitettavien alueiden muinaisjännösinventointi 2005
- Itäosan rantojen luonto- ja maisemaselvitys, Tuikka 1992

Kaavatyön aikana tehtävät selvitykset

- Luontoselvitys

4. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Viranomaisten on myös arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja alueen erityispiirteistä arvioidaan tätä kaavahanketta koskevat tavoitteet.

Kaavan vaikutukset kohdistuvat naapurikiinteistöihin, sosiaalisiin ja yhdyskuntataloudellisiin vaikutuksiin sekä ympäristöllisiin ja liikenteellisiin vaikutuksiin. Vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuu asiantuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja inventoinnit sekä kartat. Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavan mukaista tilannetta ja sen asetettuja tavoitteita nykytilanteeseen Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

- 1) Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- 2) Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne
- 3) Maisema-, kulttuuri- ja luonnonympäristö
- 4) Liikenne
- 5) Ilmastonmuutos / ilmastonmuutoksen huomioiminen
- 6) Sosiaaliset vaikutukset
- 7) Taloudelliset vaikutukset

Vaikutusten arviointi suoritetaan kaavaselostuksessa kaavoittajan toimesta.

5. OSALLISET

Osallisia ovat alueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §).

Kaavahankkeessa osallisia ovat:

- Suunnittelualueen ja lähiympäristön maanomistajat, urheiluseurat, vuokramiehet ja asukkaat sekä muut asianosaiset, seurakunnat ja yhdistykset
- Asiantuntijaviranomaiset ja verkostokumppanit:
  - o Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
  - o Keski-Suomen liitto
  - o Keski-Suomen museo
  - o Äänekosken Energia Oy
  - o Keski-Suomen pelastuslaitos
  - o Kaupunkirakennelautakunta
  - o Ympäristölautakunta

6. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Tiedottaminen

Kaavan vireilletulosta ja nähtävilläoloista tiedotetaan kaupungin kotisivuilla ja mahdollisuuksien mukaan kaupungin ilmoituslehdessä/-lehdissä (*Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken kaupunkisanomat* ÄKS) sekä erillistiedoksiannolla suunnittelualueen maanomistajille.

Kaavaluonnos

Kaavan luonnosaineisto (kaavakartta ja kaavaselostus liitteineen) asetetaan nähtäville MRA 30 §:n mukaisesti kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi) sekä Äänekosken kaupungintalolle (aula).

Luonnosvaiheen aikana osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavasta kirjallisesti kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus pidetään virallisesti nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 30 päivää Äänekosken kaupungintalon aulassa ja kaupungin kotisivuilla.

Osallisilla on mahdollisuus antaa muistutus kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksesta annettu muistutus tulee toimittaa kirjallisena kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto (vastine) esitettyyn muistutukseen. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavaehdotuksen. Kaupunginvaltuuston päätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

7. KAAVAN LAATIJA JA AIKATAULU

Asemakaavahanke laaditaan kaupungin omana työnä. Kaavoitustyö käynnistetään ja saatetaan vireille alkuvuodesta 2025. Kaavaluonnos on tavoitteena asettaa nähtäville keväällä 2025 ja kaavaehdotus syyskaudella 2025. Kaava on tavoitteena saada hyväksymiskäsittelyyn talvella 2025-2026.

8. YHTEYSTIEDOT

Äänekosken kaupunki / Kaavoitus
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi, p. 040 717 7479
Kaavasuunnittelija Carita Kosonen, p. 0400 115 241
Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus, p. 0400 115 240

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa; etunimi.sukunimi@aanekoski.fi

KAAVOITUSPROSESSI

Kaavoitusta säätelee alueidenkäyttölaki (AKL) sekä maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA). Äänekosken kaupungin hallintosäännön mukaan kaavoituksen käynnistämisestä päättää kaupunginhallitus. Asemakaavan ja yleiskaavan hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto. Vähäiset asemakaavan muutokset hyväksyy kaupunginhallitus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavoitustyön edetessä.

OSALLISTU KAAVOITUKSEEN

AKL 63§

VIREILLETULOVAIHE

- Kaavoitusaloite.
- Kaupunginhallitus saattaa kaavahankkeen vireille.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).
- Kuulutus vireilletulosta ja OAS:n nähtäville asettamisesta.

ANNA PALAUTETTA

- Voit antaa kirjallista palautetta OAS:sta.
- Palautteenanto-ohjeet kerrotaan kerrotaan OAS:n nähtävilletuloa käsittelevässä kuulutuksessa.

AKL 62§, MRA 30§

VALMISTELUVAIHE

- Kaavan tavoitteet ja lähtökohdat tarkentuvat.
- Kaavaluonnoksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.
- Luonnos nähtävillä.

KERRO MIELIPITEESI

- Valmisteluvaiheessa voidaan järjestää kaavahankkeeseen liittyviä yleisötilaisuuksia.
- Voit antaa kirjallisen mielipiteen kaavaluonnoksesta.
- Mielipiteenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

AKL 65§, MRA 27§ ja 19§

EHDOTUSVAIHE

- Kaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksen sekä siitä saatujen palautteiden ja mahdollisten lisäselvitysten perusteella.
- Kaavaehdotuksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
- Kuulutus kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.
- Ehdotus nähtävillä 14 - 30 vrk.

ONKO MUISTUTETTAVAA?

- Voit antaa kirjallisen muistutuksen nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta.
- Muistutuksenanto-ohjeet kerrotaan kuulutuksessa.

AKL 52§, 37§, 67§

HYVÄKSYMINEN

- Kaupunginhallitus tai -valtuusto päättää kaavan hyväksymisestä.

VOIT HAKEA MUUTOSTA

- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätökseen voi hakea muutosta valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta tai korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

MRA 93§

KAAVAN VOIMAANTULO

Jos kaavan hyväksymispäätöksestä ei ole tehty valituksia tai jos valitukset on kumottu, kaava kuulutetaan voimaan